

เงื่อนไขของการละหมาด

﴿شروط الصلاة﴾

[ไทย - Thai - تايلاندي]

มุหัมมัด บิน อิบรอฮีม อัตตุวัยญีรีย

แปลโดย : ดานียา เจะสนี

ผู้ตรวจทาน : ซุฟอัม อุษมาน

ที่มา : หนังสือมุคตะศ็อร อัลฟิกฮิล อิสลามีย์

2010 - 1431

islamhouse.com

﴿ شروط الصلاة ﴾

« باللغة التايلاندية »

الشيخ محمد بن إبراهيم التويجري

ترجمة: دانيال جيء سنيك

مراجعة: صافي عثمان

المصدر: كتاب مختصر الفقه الإسلامي

2010 - 1431

islamhouse.com

4. เงื่อนไขของการละหมาด

เงื่อนไขของการละหมาด

มีการวางเงื่อนไขในการละหมาดดังต่อไปนี้

1. ผู้ละหมาดต้องเป็นมุสลิมที่สะอาดปราศจากหะดัษเล็ก และหะดัษใหญ่
2. ร่างกาย เครื่องแต่งกายและสถานที่ที่ละหมาดต้องสะอาดปราศจากนะญิสทั้งหลาย
3. ต้องเข้าเวลาละหมาดแล้ว
4. ต้องสวมใส่เสื้อผ้าที่ปกปิดมิดชิด
5. ต้องหันหน้าไปทางกิบละฮ์
6. ต้องตั้งเจตนา(เนียต)โดยการตั้งเจตนาในใจว่าจะละหมาดเวลาใด ก่อนตักบีเราะตุลอิหฺรอม โดยไม่จำเป็นต้องกล่าวออกมาด้วยลิ้น

เครื่องแต่งกายในการละหมาด

สุนัตสำหรับมุสลิมที่จะละหมาดให้ละหมาดด้วยเครื่องแต่งการที่ดี สะอาด เพราะอัลลอฮ์นั้นคือผู้ที่สมควรที่สุดที่จะต้องเข้าหาพระองค์ในสภาพที่ดีและสะอาด สำหรับผ้าที่ใช้ใส่ ปลายผ้าข้างล่างให้ยาวอยู่ในช่วงกลางระหว่างแข้งกับข้อพับ หรือไม่ก็ให้เหนือตาตุ่ม แต่อย่าให้พันตาตุ่มลงมา เพราะเป็นสิ่งต้องห้าม(หะรอม)ในการที่จะสวมใส่เสื้อผ้าหรืออื่นๆ ด้วยการปล่อยให้ยาวพันตาตุ่มลงมา(อิสบาล)ทั้งในละหมาดและนอกละหมาด

ขอบเขตเอาเราะฮ์ของผู้ชายและผู้หญิง

(เอาเราะฮ์)ของผู้ชายนั้นอยู่ในระหว่างสะดือและหัวเข่า ส่วนของผู้หญิงนั้นทั่วทั้งร่างเป็น (เอาเราะฮ์)นอกจากใบหน้า สองฝ่ามือ และสองเท้า แต่หากอยู่ร่วมกับชายอื่นที่ไม่ใช่มะหฺรอมต้องปิดให้ทั่วทั้งร่างกาย

วิธีการชดละหมาดสำหรับผู้เดินทางที่ไม่ทันตื้นละหมาดอัลฟัจญ์รุ

สำหรับผู้ที่กำลังอยู่ในการเดินทาง ด้วยความเหนื่อยทำให้นอนหลับสนิท ไม่ตื่นขึ้นมา ละหมาดนอกจากหลังจากดวงอาทิตย์ขึ้นมาแล้ว สุนนะฮ์ให้พวกเขารีบลุกจากที่นอน แล้วไปอาบน้ำละหมาด แล้วให้คนหนึ่งคนใดอะซาน แล้วละหมาดสุนัตสองเราะกะอะฮ์ แล้วอิกอมะฮ์ แล้วละหมาดอัลฟัจญ์รุ

หุ้กัการเปลี่นเจตนาในระหว่งละหมาดอยู่

1. ในแต่ละการกระทำที่เป็นอิบาดะฮ์นั้นจำเป็นต้องมีเจตนาเจาะจงไว้ และไม่สามารกอนุญาตให้เปลี่นเจตนาไปมาจากการอิบาดะฮ์หนึ่งสู่อิบาดะฮ์หนึ่งได้ เช่นเปลี่นจากการละหมาดอัศรเป็นการละหมาดซุฮร และไม่ออนุญาตเช่นกันที่จะเปลี่นจากอิบาดะฮ์ที่ไม่เจาะจงไปเป็นอิบาดะฮ์ที่เจาะจง เช่นเปลี่นจากการละหมาดสุนัตเป็นการละหมาดฟัจญ์รุ แต่อนุญาตให้เปลี่นจากอิบาดะฮ์ที่เจาะจงไปเป็นอิบาดะฮ์ที่ไม่เจาะจง เช่นผู้ที่กำลังละหมาดใดละหมาดหนึ่งของละหมาดห้าเวลาอยู่คนเดียว หลังจากนั้นเขาเปลี่นละหมาดเป็นละหมาดสุนัต เพราะจะไปเข้าละหมาดพร้อมญะมาอะฮ์เป็นต้น

2. อนุญาตให้ผู้ละหมาดเปลี่นเจตนาของเขาในขณะที่ละหมาดอยู่ จากการเป็นมะอ์มูมหรือว่าจากการละหมาดคนเดียวไปเป็นการละหมาดญะมาอะฮ์ หรือเปลี่นจากการเป็นมะอ์มูมไปเป็นการละหมาดคนเดียว หรือ จากการละหมาดวาญิบไปเป็นละหมาดสุนัต แต่ไม่ออนุญาตในทางกลับกัน

3. หากผู้ละหมาดยกเลิกเจตนาของเขาในขณะที่ละหมาดอยู่ ถือว่าการละหมาดของเขาเป็นโมฆะ จะต้องเริ่มละหมาดใหม่จากจุดแรก

ให้ผู้ละหมาดหันหน้าหรือกายตัวเองสู่สิ่งที่มีเกียรติยิ่งใหญ่ตามที่อัลลอฮ์กำหนด นั่นคือหันไปทางอัล-กะอูบะฮ์ ส่วนจิตใจนั้นให้มุ่งสู่อัลลอฮ์

ลักษณะการแต่งกายในละหมาด

มุสลิมผู้ละหมาดจะแต่งกายด้วยชุดใดก็ได้ที่ตนเองชอบ โดยไม่มีข้อห้ามใดๆ จากการแต่งกาย นอกจากด้วยสาเหตุที่มีข้อห้ามในตัวของเครื่องแต่งกายเอง เช่น ห้ามสวมใส่ผ้าไหมสำหรับผู้ชาย หรือห้ามสวมใส่เสื้อผ้าที่มีรูปภาพของสิ่งที่มีชีวิตทั้งผู้ชายและผู้หญิง หรือด้วยสาเหตุที่มีข้อห้ามในลักษณะของเครื่องแต่งกาย เช่น การละหมาดของชายคนหนึ่งด้วยการสวมใส่เสื้อผ้าของผู้หญิง หรือการสวมใส่เสื้อผ้าที่ต่ำกว่าตาตุ่ม(อิสบาล)หรือด้วยสาเหตุที่มีข้อห้ามในการได้มาของเครื่องแต่งกาย เช่น สวมใส่เสื้อผ้าที่ปล้นหรือขโมยมาเป็นต้น

สถานที่ละหมาด

1. พื้นแผ่นดินทุกแห่งนั้น อนุญาตให้ทำเป็นสถานที่ละหมาดได้นอกจาก หิ้งน้ำ ที่เฝ้าขยะ สถานที่มีสิ่งปฏิญ์(นะญิส) คอกอูฐ และในสุสาน เว้นแต่จะละหมาดญะนาซะฮ์ ก็อนุญาตให้ละหมาดในสุสานได้

2. สุนนะฮ์ให้ผู้ละหมาดทำการละหมาดบนพื้นดิน และอนุญาตให้ละหมาดบนผ้าปู ผ้ารอง หรือเสื่อได้

3. อนุญาตให้ละหมาดบนถนนได้หากมีความจำเป็น เช่น เนื่องจากความคับแคบของมัสญิด ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความต่อเนื่องของแถวละหมาดด้วย

4. ที่ดีที่สุดสำหรับบุคคลคนหนึ่งนั้นให้เขาละหมาดในมัสญิดที่ใกล้บ้านของเขาโดยไม่จำเป็นต้องกระจายให้ทั่วทุกๆ มัสญิดนอกจากด้วยเหตุผลที่อนุญาตโดยศาสนา

เมื่อคนบ่าหายจากอาการบ้ำ คนกาฬิรฺเข้ารับอิสลาม หรือคนที่หมดประจำเดือน หลังจากเข้าเวลาละหมาดหนึ่งละหมาดใดแล้ว พวกเขาจำเป็นต้องละหมาดในเวลาอื่นๆ

ผู้ที่มีประจำเดือนและผู้ที่มีญุนฺบจะชดละหมาดอย่างไร

สำหรับผู้ที่มีประจำเดือนนั้น หากหมดเลือดในเวลาละหมาดหนึ่งละหมาดใดแล้วเธอไม่ทันที่จะอาบน้ำออกจากเวลานั้นๆ จะผ่านพ้นไป เธอจำเป็นต้องอาบน้ำก่อนแล้วละหมาดถึงแม้ว่าจะหมดเวลาแล้วก็ตาม เช่นเดียวกับกับผู้ที่มีญุนฺบ ซึ่งตื่นนอนสายหากเขาใช้เวลาอาบน้ำยกหะดัษดวงอาทิตย์ก็ขึ้นมาแล้ว(หมดเวลาละหมาดอัลฟัจรุ) ฉะนั้น ตามสุนนะฮฺแล้วเขาจะต้องอาบน้ำก่อนแล้วจึงละหมาดหลังจากดวงอาทิตย์ขึ้นแล้ว ทั้งนี้เพราะว่าเวลาละหมาดของผู้ที่นอนหลับนั้นเริ่มตั้งแต่ตอนที่เขาคืน

วิธีการละหมาดสำหรับคนที่ไม่รู้ทิศทางกิบละฮฺ

วาญิบสำหรับมุสลิมให้ละหมาดโดยหันหน้าไปทางกิบละฮฺ แต่หากเขาไม่รู้ว่ากิบละฮฺอยู่ทางไหนและไม่มีคนที่จะให้ถามเขาจะต้องใช้วิจารณญาณตัดสินใจเองว่าทางไหน แล้วละหมาดหันไปทางที่เขามั่นใจว่าเป็นกิบละฮฺโดยที่เขาไม่จำเป็นต้องละหมาดใหม่หากรู้ทีหลังว่าทางที่เขาหันไปนั้นไม่ใช่กิบละฮฺ

ผู้ที่ขาดสติจะชดใช้ละหมาดอย่างไร

สำหรับผู้ที่ไม่ขาดสติอันเนื่องจากการนอนหลับ หรือเมา เขาจำเป็นต้องชดใช้ละหมาดเมื่อมีสติเช่นเดียวกับผู้ที่ขาดสติอันเป็นผลมาจากการกระทำที่อนุญาต เช่น กินพืชหรือกินยา เขาจำเป็นต้องชดใช้ละหมาด แต่หากเขาขาดสติโดยเหตุสุดวิสัย เช่น เป็นลมหมดสติไป เขาไม่จำเป็นต้องชดใช้ละหมาด

วิธีการชดใช้ละหมาดต่างๆ

มีละหมาดบางประเภทซึ่งเมื่อมีเหตุสุดวิสัยไม่ทันละหมาดในเวลาที่กำหนดก็จำเป็นต้องชดเมื่อเหตุสุดวิสัยเหล่านั้นหมดไป เช่นการละหมาดห้าเวลา และมีละหมาดอีกบางประเภทซึ่งไม่จำเป็นต้องชดเมื่อไม่ทันละหมาดในเวลาที่กำหนด เช่นการละหมาดญุมอะฮฺ เมื่อไม่ทันก็ให้

การไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติหนึ่งบทบัญญัติใดนั้นไม่ใช่สิ่งที่อนุโลมได้เพราะความไม่รู้หรือหลงลืม ดังนั้นผู้ที่ละหมาดโดยไม่มีวุฎูอ์เพราะความไม่รู้หรือลืมนั้นจะไม่มีบาป แต่วาญิบจะต้องอาบน้ำวุฎูอ์และละหมาดใหม่เมื่อรู้หรือรู้สึกตัว เป็นต้น ผิดกับการกระทำในสิ่งที่ต้องห้ามซึ่งเป็นสิ่งที่อนุโลมได้เพราะความไม่รู้หรือหลงลืม ดังนั้นผู้ที่ละหมาดโดยใส่เสื้อผ้าที่นะญิส เพราะความไม่รู้หรือหลงลืมนั้นละหมาดของเขาใช้ได้และไม่ต้องละหมาดใหม่

มารยาทในการไปมัสญิด

สุนัตให้มุสลิมออกไปมัสญิดด้วยความสงบเสงี่ยม ไม่รีบเร่ง มีรายงานจากอะบูฮุร็อยเราะฮฺ (เราะฎียัลลอฮุอันฮู)ว่าท่านเราะฮ์ลุลลอฮฺ(ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม)กล่าวว่า

«إِذَا تَوَّابَ لِلصَّلَاةِ فَلَا تَأْتُوهَا وَأَنْتُمْ تَسْعَوْنَ، وَأَتَتْوَهَا وَعَلَيْكُمْ السَّكِينَةُ، فَمَا أَدْرَكْتُمْ فَصَلُّوا، وَمَا فَاتَكُمْ فَاتِمُّوا، فَإِنَّ أَحَدَكُمْ إِذَا كَانَ يَعْمِدُ إِلَى الصَّلَاةِ فَهُوَ فِي صَلَاةٍ»

ความว่า “เมื่อเตรียมออกไปละหมาดท่านอย่าออกไปด้วยความรีบเร่ง แต่จงออกไปด้วยความสงบเสงี่ยม ดังนั้น หากท่านทันได้ละหมาดพร้อมอิมามก็รีบออกสู่อีกจะละหมาด ส่วนที่ท่านไม่ทันนั้นก็จงเพิ่มให้สมบูรณ์ เพราะคนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่านนั้น เมื่อตั้งใจหรือมุ่งมั่นจะไปละหมาดแล้ว ก็ถือว่าเขากำลังละหมาดอยู่” (มุตตะพะกุน อะลัยฮฺ โดยมีบันทึกในอัล-บุคอรีห์ เลขที่ : 908 และมุสลิม เลขที่: 620 จำนวนนี้เป็นของมุสลิม)

1. สุนัตให้มุสลิมเมื่อเขาออกไปมัสญิดให้ก้าวเท้าขวาก่อนเข้ามัสญิดพร้อมกับบกล่าวว่า

«أَعُوذُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ، وَبِوَجْهِهِ الْكَرِيمِ، وَسُلْطَانِهِ الْقَدِيمِ، مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ»

คำอ่าน อะอูซุบิลลาฮิล อะซีมี วะ บิวัจญ์ฮิล คะรีมี วะ สุลฏอนฮิล เกาะดีมี มินัช ชัยฏอนนิร เราะเจอีม

ความหมาย “ข้าขอความคุ้มครองต่ออัลลอฮ์ผู้ทรงยิ่งใหญ่ และด้วยพระพักตร์อันทรงเกียรติของพระองค์ และด้วยอำนาจอันดั้งเดิมแห่งพระองค์ จากชัยฏอนผู้ถูกสาปแช่ง” (เป็นหะดีษเศาะฮีหฺที่บันทึกโดยอบู ดาวูด หมายเลข 466)

หรือกล่าวว่า

«اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ»

คำอ่าน อัลลฮุมมัฟตะหฺ ลี อับวาบะ เราะหฺมะติค

ความหมาย “อ้อ อัลลอฮฺ ขอทรงเปิดประตูแห่งความเมตตาของพระองค์ให้กับข้าพระองค์ด้วยเถิด” (บันทึกโดยมุสลิม หมายเลข 713)

2. เมื่อออกจากมัสญิดสุนัตให้ก้าวเท้าซ้ายพร้อมกล่าวว่า

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ»

คำอ่าน อัลลอฮุมมะ อินนี อัสอะลุกะ มิน ฟัยฎลิก

ความหมาย “อ้อ อัลลอฮฺ แท้จริงข้าพระองค์ขอจากพระองค์ ซึ่งความประเสริฐแห่งพระองค์” (บันทึกโดยมุสลิม หมายเลข 713)

เมื่อเข้าไปในมัสญิดมุสลิมควรทำสิ่งใด

เมื่อเข้าไปในมัสญิดมุสลิมแล้วควรให้สลามแก่คนที่อยู่ในมัสญิดก่อนหน้านั้น แล้วละหมาดตะหัยยะตุลมัสญิดสองร็อกอะฮฺ และควรใช้เวลาในมัสญิดด้วยการซิกิรระลึกถึงอัลลอฮฺ อ่านอัลกุรอาน และละหมาดสุนัตจนกว่าจะอิกอมะฮฺ ให้พยายามจนสุดความสามารถเพื่อที่จะอยู่ในแถวแรกด้านขวาของอิมาม

หุกุมการนอนหลับในมัสญิด

การนอนหลับในมัสญิดเป็นบางครั้งบางคราวของผู้เดินทางหรือผู้ยากไร้ไม่มีที่พักถือว่าเป็นที่อนุญาต แต่หากจะเอามัสญิดเป็นที่พักถาวรนั้นถือว่าเป็นที่ต้องห้ามนอกจากจะเป็นผู้ที่อิฎติกาฟูอยู่หรือผู้ที่จำเป็นต้องพักผ่อน เป็นต้น

หุกุมการให้สลามแก่ผู้ที่กำลังละหมาดอยู่

สุนัตให้ผู้ที่ผ่านคนที่กำลังละหมาดอยู่ให้สลามแก่ผู้ที่กำลังละหมาดอยู่ และสุนัตผู้ละหมาดรับสลามโดยการให้สัญญาณด้วยนิ้ว มือ หรือศีรษะของเขาไม่อนุญาตให้ใช้คำพูด มีรายงานจากท่าน ศุฮัยบ (เราะฎียัลลอฮุอันฮู) กล่าวว่า

مررت برسول الله صلى الله عليه وسلم وهو يُصَلِّي، فَسَلَّمْتُ عَلَيْهِ،
فَرَدَّ إِلَيَّ إِشَارَةً

ความว่า “ฉันได้ผ่านท่านเราะซูลลลอฮฺ(ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม)ในขณะที่ท่านกำลังละหมาดอยู่ แล้วฉันได้ให้สลามแก่ท่าน แล้วท่านได้ตอบรับสลามฉัน ด้วยการให้สัญญาณบางอย่าง” (เป็นหะดีษเศาะฮีหฺที่บันทึกโดยอบู ดาวูด หมายเลข 925 และอัต-ติรมิซีย์ หมายเลข 367)

หุก่มการจองที่ในมัสญิด

สุนนะฮ์ให้ผู้ที่จะไปนั่งที่ใดที่หนึ่งในมัสญิดนั้นไปด้วยตัวเอง ซึ่งหากเขาไปตั้งเสื่อ ผ้าปูหรืออื่นๆ ก่อนเพื่อจองที่แล้วตัวเองไปที่หลังนั้น ถือว่าเขาทำผิดเจตนารมณ์ของชะรีอะฮ์สองแง่ดังนี้ คือ ผิดที่เขามาสายทั้งๆ เขาต้องมาตั้งแต่เนิ่นๆ

ผิดที่เขาถือวิสาสะยึดที่ใดที่หนึ่งในมัสญิดให้เป็นของพวกพ้องของตัวเองโดยห้ามผู้อื่นนอกเหนือจากพวกเขาให้ละหมาดในที่แห่งนั้น ทั้งๆ ที่เขามาก่อน ฉะนั้น สำหรับผู้ที่ไปตั้งเสื่อ ผ้าปูหรืออื่นๆ ก่อนเพื่อจองที่แล้วตัวเองไปที่หลังนั้น ให้ผู้มาก่อนใช้สิทธิของตัวเองยกเสื่อหรือผ้าปูออกแล้วละหมาดในที่นั้นๆ โดยไม่มีความผิดใดๆ ทั้งสิ้น